

Etyczne problemy zawodu socjologa - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Etyczne problemy zawodu socjologa
Kod przedmiotu	14.2-WP-SOCP-EPZS
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	1
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr Dorota Bazuń - mgr Agnieszka Urbaniak

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zaznajomienie studenta z podstawowymi zasadami etycznymi dotyczącymi realizacji badań socjologicznych i wykonywania zawodu socjologa. Dodatkowym celem jest zapoznanie studenta z prawnymi aspektami ochrony danych osobowych i własności intelektualnej.

Wymagania wstępne

Znajomość metod i technik badawczych stosowanych w socjologii, wiedza z zakresu przebiegu procesu badawczego.

Zakres tematyczny

1. 1. Etyka zawodu socjologa. Wytyczne kodeksowe krajowe (PTS) i zagraniczne (Kodeksy ISA i ESOMAR)
2. Realizacja badań w sposób jawny i w sposób ukryty i związane z tym dylematy.
3. Dobór metod badawczych – przegląd poszczególnych metod i technik badawczych ze szczególnym uwzględnieniem problemów etycznych związanych z ich stosowaniem.
- 4.Trudne przedsięwzięcia badawcze (tematy i tereny badań).
5. Ustawa o ochronie danych osobowych.
6. Prawne aspekty ochrony własności intelektualnej. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
7. Socjolog: badacz, ekspert, nauczyciel. Role społeczne w etycznej perspektywie. Plagiaryzm.

Metody kształcenia

praca z książką, metoda omawiania przypadków, pokaz fragmentów filmów, gry symulacyjne polegające na postawieniu studentów wobec konieczności dokonania wyboru w związku z jakimiś aspektami etycznymi badań społecznych, praca w grupach, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna społeczne konsekwencje realizowanych przedsięwzięć a zaznacza się to w uwzględnianiu i poszanowaniu dobra osób biorących udział w badaniu.	K_K11	kolokwium	Ćwiczenia
Jest otwarty na różne poglądy i opinie ze szczególnym uwzględnieniem osób, których dotyczyć ma realizowane przez niego badanie społeczne.	K_K10	aktywność w trakcie zajęć	Ćwiczenia
Posiada wiedzę na temat reguł i norm, które organizują struktury i instytucje społeczne i jest świadom ich poszanowania w związku z wykonywanymi badaniami.	K_W20	- kolokwium - praca pisemna	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Umie zastosować normy i zasady etyczne w praktyce badawczej a także podczas wymiany poglądów w trakcie dyskusji w grupie.	K_U09	aktywność w trakcie zajęć	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie na ocenę.	Tak
Kolokwium pisemne.	W formie pytań otwartych i zamkniętych – test. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.
Zakres materiału obejmującego kolokwium.	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.
Aktywność podczas zajęć (w ramach zadań indywidualnych i grupowych).	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.
Przygotowanie pracy pisemnej – esej.	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.
Zasady uzyskania oceny końcowej z ćwiczeń.	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (60%) i oceny z eseju (20%) i aktywności na zajęciach (20%).*

*Zasady ustalania oceny w przypadku średniej

Ocena końcowa z przedmiotu* = ocena końcowa z ćwiczeń.

Literatura podstawowa

1. Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003, s. 511-536.
2. Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2007, s. 280-327.
3. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 o prawie autorskim i prawach pokrewnych - aktualna wersja.
4. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 o ochronie danych osobowych – aktualna wersja.
5. Kodeks etyki socjologa: www.pts.org.pl

Literatura uzupełniająca

1. Chomczyński P., Wybrane problemy etyczne w badaniach. Obserwacja uczestnicząca ukryta, Przegląd Socjologii Jakościowej tom II, nr 1, 2006. (tekst dostępny w Internecie).
2. Dyoniziak R., Sondaże a manipulowanie społeczeństwem, Universitas, Kraków 1997.
3. Goćkowski J., Społeczne role uczonych jako sprawdzian ich ethosu. Studia Socjologiczne Nr 5/1988.
4. Gromkowska - Melosik A., Ściagi, plagiaty, fałszywe dyplomy. Studium z socjopatologii edukacji, GWP, Gdańsk 2007, s. 9-61.
5. Hammaersley M., Atkinson P., Metody badań terenowych, Wyd. Zys i S-ka, Poznań, 2000, s. 268-292.
6. Kamiński M., Badacz w instytucji totalnej, Kultura i Społeczeństwo nr 1/1990 s. 247-250.
7. Kurzępa J., Młodzież pogranicza „Juma”, Lubuskie Towarzystwo Naukowe, Zielona Góra 1998, (rozdz. dot. metodologii badań).
8. Kurzępa J., Młodzież pogranicza „Świnki”, Impuls, Kraków 2001 (rozdz. dot. metodologii badań).
9. Mirowski S., Ustawa o ochronie danych osobowych, (w:) Sztabiński P.B., Mirowski S. (2005) Problemy etyczne związane z pracą ankietera, (w:) Sztabiński P.B., Sawiński Z., Sztabiński F. (red.) Fieldwork jest sztuką. Jak dobrać respondenta, skłonić do udziału w wywiadzie, rzetelnie i sprawnie zrealizować badanie, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2005.
10. Miszewski K., Kiedy badacz jest tajnym agentem, Przegląd Socjologii Jakościowej, Tom III, nr 2. 2007, (tekst dostępny w Internecie) (pdf).
11. Sztabiński P.B., Mirowski S., Problemy etyczne związane z pracą ankietera, (w:) Sztabiński P.B., Sawiński Z., Sztabiński F. (red.) Fieldwork jest sztuką. Jak dobrać respondenta, skłonić do udziału w wywiadzie, rzetelnie i sprawnie zrealizować badanie, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2005.

Uwagi

Prezentacja filmu „Pięć kroków do tyranii”, ilustrującego różnego rodzaju eksperymenty podejmowane w ramach nauk społecznych.

Zmodyfikowane przez dr hab. Dorota Szaban, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 24-04-2017 20:45)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ